

gyűjtöttem. A plató tetején nagy területen elszórva szórványos és apró téglatöredékeket figyeltem meg.

Pap-sziget: A falutól K-re, a mai Sió és a Holt-Sió között, az országúttól kb. 1 km-re É-ra, közvetlenül a Holt-Sió Ny-i felén az ártérből kb. 2 m-re kiemelkedő, nem túl nagy kiterjedésű dombon a fentihez hasonló jellegű leletanyagot találtam. A domb tetején egy valószínűleg É-D irányú falszakasz kiszántott tégláit figyeltem meg, kb. 1 m hosszan. Bár a faldarab környékén embercsont egyáltalán nem jelentkezett, valószínűleg mégis templomként azonosíthatjuk a maradványt.

A lelőhelyek falunévvel való megfeleltetése egyelőre nem megoldott.

K. NÉMETH ANDRÁS

294. Sátoraljaújhely, Vár-hegy

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Kú

2007. augusztus 9-én, 15-én és október 15-én elkészítettük a Vár-hegy (Hrsz.:0177/22) régészeti geodéziai felmérését, SOKKIA Powerset 3030 R3 típusú lézeres mérőállomással. Összesen 1165 pontot mértünk fel, 3×3 m-es rácshálóban haladva. A terepalakulatok töréseinél ezt a rácshálót a domborzathoz igazítva besűrítettük.

A felmérés során tereppontként értelmezve meghatároztuk a vár felszínsíkjait, ill. az oldalak palástjait. A megfogható tereplépcsőket (meredek és enyhe dőlésű) egykori, leomlott falszakaszok maradványának, omladéknak értelmeztük, amelyek tengelye meghatározza a várfalak/mesterséges létesítmények irányát. A vár területén nyolc helyen kisebb falszakaszok külső síkjait foghattuk meg, ebből magasabban álló felmenő falsík összesen kettő volt. Ezen falsíkokat „falvonal” néven felmértük. A falszakaszok irányultsága alapján „feltételezhető fal poligonja” néven megadtuk a meglévő falak várható felszín alatti futását. A terepen látható markáns mélyedéseket többszintes épületek, ill. ezek helyiségeként értelmeztük és mértük fel „épületnyomnak” elnevezve. A köztük húzódó egykori folyosó helyét egy hosszanti, összekötő mélyedésben találtuk meg, melyet „közlekedő” néven mértünk fel. A Vár-hegy 20. századi „hasznosításának” terepi elemeit véljük felfedezni az adótorony és épülete környékének négyszögletes tereprendezésében. Hasonlóan modern koriak a K-i és É-i (a város fél néző) oldalakon lévő középkori eredetű sánca bevágott kisebb négyszögletes mélyedések, melyek II. világháborús géppuskafészek, lőállások lehettek.

Összegezve olyan, a felszíni régészeti (nem destruktív) kutatásokhoz nélkülözhetetlen térképegyüttest készítettünk el, amely értelmezhető módon ábrázolja a felszíni terepi mintázatokat, valamint a felszín alatti geofizikai módszerekkel megfogható elemeket. Mindezek segítségével pedig megpróbáltunk egy előzetes rekonstrukciós képet adni a várról.

Munkatársak: Ringer István régész, Gyói Zsombor, Hermann Orsolya Zsanett egyetemi hallgatók.

SZÖRÉNYI GÁBOR ANDRÁS

295. Sávoly, Major-dűlő

(Somogy megye) U, B

2007 áprilisában régészeti felügyeletet láttunk el az M7 autópálya építése közben.

4. lh.: A sávolyi célkitermelőhely Ny-i részén 64 régészeti objektum került elő. Három, kevés kerámiatöredéket tartalmazó gödöralj a lengyeli kultúra időszakát képviseli, a többi a kisapostagi kultúrához tartozik. A bronzkori objektumok túlnyomó többsége sekély gödöralj kevés kerámiatöredékekkel, de több mélyebb tárolódödröt is feltártunk, ezekben kis edények, hombárdarabok mellett néhány kőeszközt is találtunk. Az egyik objektumból ép őrlőkő került elő.

5. lh.: A vasútállomásra vezető közút mellett 17 régészeti objektumot tártunk fel 2007. április 10–12. között. Az objektumok az útkorrekció 100 m-es hosszában, elszórtan jelentkeztek. A kisapostagi kultúrához tartoztak, általában sekély gödöraljak, de tárolóverem is került elő. Megfigyeltünk több, paticsal feltöltött gödröt is. A leletanyag döntő része kerámiatöredék, az egyik objektumban ép díszedényt találtunk.

Munkatársak: Ambrus Edit, Balla Krisztián, Cserép Tamás, Ferencz Bálint és Nyári Zsolt.

NÉMETH PÉTER GERGELY

296. Segesd, Rétföld-dűlő

(Somogy megye) Kk

2007 februárjában gázvezeték nyomvonalán régészeti szakfelügyelet közben folytattunk feltárást. A felszíni leletek alapján a vezetékszakasz végén, a 3.000 m-szelvénytől Ny-ra a vezeték és a 68. sz. közút keresztezésétől K-re kb. 50 m-re találtunk egy jelentős, intenzív lelőhelyet. A vezeték nyomvonala ezt – a talált leletanyag alapján középkori – lelőhelyet kb. 100 m hosszúságban szeli át.

A vezeték építése során 114 m hosszú, és 3 m széles, K-Ny-i irányú szelvényt nyitottunk, melynek tengelyét a gázvezeték nyomvonala alkotta. Összesen 29 objektumot találtunk két csoportban. Közöttük egy 17 m széles, szürkés-izsapos feltöltődésű, objektum nélküli sáv húzódott, amelyben bemosódott szórványos leletek (főként állatcsontok) kerültek elő. Az objektumok többnyire egymásba vágott, szabálytalan alakú agyaggyerő gödröknek bizonyultak, melyek betöltődése folyamatosan, de nagyjából egy időszakban következhetett be. A leletanyag jelentős mennyiségű, jó minőségű, többségében 15–16. századi kerámiatöredék, agyaggolyók, több vassalak, néhány vaskés, kovácsolt vasszeg, állatcsontok (ló, szarvasmarha, disznó és juh, vagy kecske), egy üveg ablakszem peremtöredéke. Szórványként került elő 40–50 cm mélységből II. József 1781–1790 közötti réz egykrajcárosa.

Munkatársak: Molnár István régész, Bajzik Annamária régésztechnikus.

KÖLTŐ LÁSZLÓ